

‘Koningin der Vlaamse wegen’

Mariaprocessies vernieuwen met het oog op de toekomst en met respect voor de traditie

- ▶ Mariaprocessies en ommegangen blijven populair in Vlaanderen
- ▶ Bestendiging voor de toekomst vraagt keuzes van organisatoren
- ▶ Carl Deckers van Maria door Vlaanderen Gedragen staat organisaties bij met raad en daad

Christof BOUWERAERTS

In 2006 lanceerden Carl Deckers en Chris Van Reeth Maria door Vlaanderen Gedragen. Drie jaar lang werkten ze aan een inventaris van alle plechtigheden waarin Maria wordt gedragen langs Vlaamse wegen. Dat resulteerde onder meer in de publicatie van een boek en van een kalender van mariale processies op de website van de organisatie. Inmiddels werd die kalender al aangevuld tot 2020.

In de jaren dat Deckers met zijn inventarisatie bezig was, legde hij talrijke contacten met medewerkers van plaatselijke organisaties. Tot op vandaag staat hij meerdere onder hen bij met raad en daad. Mariadevotie mag immers nog steeds in onze volksgeest verankerd zitten, het levendig houden van een processie vergt soms keuzes voor vernieuwing en dat is niet altijd eenvoudig.

„Vaak zijn organisatoren gefocust op de vertrouwde manieren van werken, zodat ze zich vastrijden”, zegt Deckers. „Jongere mensen in je bestuur betrekken, kan nieuwe inspiratie opleveren,

als die jongeren de kans krijgen hun ideeën uit te werken.”

Zo leidde een brainstorm van Maria door Vlaanderen Gedragen, het Landelijk Expertisecentrum voor Cultuur van Alledag (LECA) en alle potentiële medewerkers van de Sint-Machariisprocessie in Laarne, bij Gent, twee jaar geleden tot het oprichten van een nieuwe, enthousiaste werkgroep.

In het Oost-Vlaamse Lebbeke begeleidt Deckers de samenvoeging van de Bid- en Boeteprocessie, die traditioneel op Hemelvaartsdag uitgaat, en de naburige Sacramentsprocessie. In 2014 gingen beide processies voor het eerst samen uit. „Dat bleek een succesformule”, zeggen deken Geert Leenknecht en Luc Pieters, secretaris van de Confrérie Onze-Lieve-Vrouw van Lebbeke. „Die geïntegreerde processie kan een jaarlijks moment van geloofsuiting worden over de klassieke parochiegrenzen heen. Daarmee geven we uitstraling aan ons dekenaat en onze gemeente.”

„Organisatoren moeten trouw blijven aan de religieuze inspiratie”

De organisatoren in Lebbeke denken na over een globaal en uitgebreid budget, overwegen in de toekomst nieuwe embleemvlaggen voor Onze-Lieve-Vrouw van Lebbeke in te voeren en maken werk van een vertegenwoordiging van alle parochies uit het dekenaat in de organisatie.

Dat samenwerking met plaatselijke verenigingen wezenlijk is, beseft ook het comité dat de Virga Jessefeesten in Hasselt organiseert. „De processie

gaat maar elke zeven jaar uit en de Hasseltse bevolking wisselt vlug”, legt voorzitter Guido Breban uit. „Dat stelt ons voor de opdracht onophoudelijk reclame te maken en daarom nemen we als comité deel aan buurtfeesten.”

Maria door Vlaanderen Gedragen gaat echter verder. „Ik ben overtuigd van het nut van een ruime samenwerking en uitwisseling over Mariaprocessies in Vlaanderen”, zegt Carl Deckers. „Organisatoren gaan daardoor beseffen dat ze niet alleen zijn en helpen elkaar om hun processies of ommegangen te promoten.”

In Poperinge namen al meerdere binnen- en buitenlandse groepen deel aan de Mariaomvang. „We hadden ook al een delegatie uit Lourdes op bezoek”, zegt Jef De Gersen van het ommengangscomité. „Op onze beurt trokken we enkele keren met onze vaandels naar Leflinge en vorig jaar namen we ook deel aan de processie in Lede, uitzonderlijk met de replica van ons Maria-beeld. Externe groepen uitnodigen is leuk, maar er hangt wel een prijskaartje aan vast. Jammer genoeg beschikken we niet over voldoende middelen om dat beter uit te bouwen.”

Ook zijn soms inhoudelijke aanpassingen aan de processie vereist. „Wanneer je steeds hetzelfde programma aanbiedt, haken mensen op de duur af”, meent Carl Deckers. „Eens een andere dans- of vaandelgroep inzetten, kan voor wat meer spektakel zorgen. Voorwaarde voor mij is echter dat organisatoren trouw blijven aan de religieuze inspiratie van de processie.”

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be

In Lebbeke gaan de Bid- & Boeteprocessie en de Sacramentsprocessie samen uit. © Geert Heyvaert

STANDPUNT

Luk VANMAERCKE

Wees inspirerend, niet belerend

„ Er is niets waaraan mijn vijftienjarige dochter een grotere hekel heeft dan aan de momenten waarop haar ouders haar de les proberen te spellen. Jonge mensen geloven graag dat hun ouders sufferds zijn die zich over de hele lijn vergissen en dat zij het later allemaal beter zullen doen. Stiekem hoop ik dat dit laatste waar is. Elke generatie moet vooruitgang boeken. Hoop doet leven en leven doet hopen.

Het valt niet altijd mee om jonge mensen met de juiste bagage op weg te sturen. Want hoe bereiken we hen echt? Hoe raken we hun hart en hun verstand? Als ouders doen we ons best, maar het blijft proberen, met vallen en opstaan. En dat geldt net zo goed voor de Kerk. Ook zij weet niet altijd hoe ze jongeren moet begeisteren met een tweeduizend jaar oud verhaal. De voorbije decennia haakten heel wat mensen op jeugdige leeftijd af.

Het meest gehoorde verwijt dat de katholieke Kerk krijgt, is het moraliserende ‘opgestoken vingertje’. Zelf mag ik niet klagen: de priester-leraars in het Oudenaardse college waar ik op school ging, waren mannen van de wereld, die wisten hoe ze met jonge mensen moesten omgaan. En belangrijker nog, hun daden strookten met hun woorden. Ik herinner me levendig een priester die de gelofte van armoede zo ter harte nam, dat hij letterlijk al zijn bezittingen weggaf. Er werd gefluisterd dat hij ooit problemen kreeg met de belastingadministratie, omdat hij op zijn belastingbrief bij ‘aantal kinderen ten laste’ als antwoord gaf: „Alle arme kinderen ter wereld.” Voor zo iemand konden wij wel respect opbrengen, zelfs in onze apenjaren.

Aan die anekdote moest ik terugdenken bij het *Klapstoel*-interview met Annelien Boone van de Interdiocesane Jeugddienst (zie bladzijde 7). Zij heeft, samen met haar collega's, de moedige en belangrijke taak op haar schouders genomen om jonge mensen aan te spreken vanuit een gelovig engagement. Hoe doe je dat, jonge mensen over Jezus vertellen? Simpel is het niet.

Toch zijn er mensen die daar wel in slagen. Hun succes hangt stevast af van hun geloofwaardigheid. Als vormselcatechist had ik ooit zuster Jeanne Devos te gast. Behalve de vormelingen waren toen ook de ouders, broers en zussen aanwezig. Je kon een speld horen vallen. Indrukwekkend. De grootste ketter had die dag deemoedig het hoofd gebogen. Waarom? Omdat haar woorden in harmonie waren met haar daden. Geloofwaardigheid dus.

Dat voelden velen gelovigen ook intuïtief aan toen op 13 maart 2013 een Argentijn op het balkon van het Vaticaan verscheen. Hij kwam hen niet de les spellen met allerlei regeltjes, maar sprak vanaf dag één recht uit zijn hart. Pracht en praal zijn niet aan hem besteed. In alle eenvoud een voorbeeld zijn, dat is zijn stijl. Of zoals hij het zelf formuleerde: „In plaats van nieuwe verplichtingen op te leggen, moeten christenen optreden als mensen die hun vreugde willen delen, die naar een mooie horizon wijzen en anderen uitnodigen op een heerlijk banket.” Niet belerend zijn dus, maar inspirerend.

De toekomst van onze Kerk ligt bij de jongeren. Zij hebben nooit het katholieke Vlaanderen gekend dat hun ouders of grootouders soms als verstikkend ervoeren. Ze kennen de Kerk slechts oppervlakkig en hebben daardoor geen diepgewortelde vooroordelen. Dat creëert kansen. Een Kerk die nutteloze ballast overboord durft te gooien en zonder complexen op de essentie focust – de liefde voor God en voor de medemens – kan en zal vele jonge mensen in het hart raken. Als de Kerk erin slaagt hen te inspireren, moeten we niet bang zijn van de toekomst.„

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be